

اوراق اختیار فروش تبعی:

اوراق اختیار فروش تبعی در بازار سهام در راستای حمایت از سرمایه گذاران به خصوص سرمایه گذاران حقیقی، به کارگیری این ابزار جهت پوشش ریسک از طرف سازمان بورس تحت عنوان اختیار فروش تبعی (بیمه سهام) برای سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران توسط سازمان ابلاغ و شرکت بورس اجرایی گردید. بنابراین اوراق اختیار فروش تبعی، اختیار معامله ای است که بر اساس آن، اختیار فروش تعداد مشخصی از سهم پایه به "قیمت اعمال" تعیین شده در "اطلاعیه عرضه" در تاریخ اعمال به خریدار آن داده میشود.

اصطلاحات مهم:

قیمت عرضه: منظور قیمتی است که در هر روز "اوراق اختیار فروش تبعی" با آن قیمت به بازار عرضه میشود. **سهم پایه:** سهمی که "اوراق اختیار فروش تبعی" مبتنی بر آن است. **قیمت اعمال:** قیمتی است که "عرضه کننده" تعهد میکند سهام پایه "اوراق اختیار فروش تبعی" را بر اساس شرایط این دستورالعمل در تاریخ اعمال با آن قیمت تسویه نماید. **تاریخ اعمال:** تاریخی است که برای اعمال "اوراق اختیار فروش تبعی" در اطلاعیه عرضه تعیین میشود. **سقف خرید:** حداکثر تعداد "اوراق اختیار فروش تبعی" است که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی **اطلاعیه عرضه:** اطلاعیه ای است که طبق فرمهای بورس شرایط "اوراق اختیار فروش تبعی" را اعلام میکند. **عرضه کننده:** شخصی است که پس از اخذ مجوز از بورس، با شرایط معین، به عرضه "اوراق اختیار فروش تبعی" اقدام میکند. **کارگزار عرضه کننده:** کارگزاری است که به عاملیت از "عرضه کننده"، عرضه "اوراق اختیار فروش تبعی" را انجام میدهد. چنانچه سهامداری عمده شرکت های بورسی برای مشارکت در طرح فوق بایستی با معاونت بازار بورس تماس حاصل نمایند.

فرایند اعمال و اقدامات الزام آور "اوراق اختیار فروش تبعی" به شرح زیر است:

- در صورتی که قیمت پایانی سهم پایه در روز اعمال بزرگتر یا مساوی قیمت اعمال باشد، "اوراق اختیار فروش تبعی" قابل اعمال نیست.
- در صورتی که قیمت پایانی سهم پایه در روز اعمال از قیمت اعمال کمتر باشد، اعمال "اوراق اختیار فروش تبعی" منوط به ارائه درخواست اعمال از سوی سهامدار و از طریق کارگزار وی به بورس حداکثر تا ساعت ۱۳ روز اعمال خواهد بود.
- در صورت ارائه درخواست اعمال طی مهلت مقرر به بورس اقدامات زیر حسب مورد، طبق اطلاعیه عرضه انجام خواهد شد:
 - انتقال سهم به قیمت اعمال، از دارنده "اوراق اختیار فروش تبعی" به عرضه کننده
 - پرداخت مابه التفاوت قیمت اعمال و قیمت پایانی سهم پایه به دارنده "اوراق اختیار فروش تبعی" به صورت نقدی یا از طریق واگذاری سهم پایه از عرضه کننده به دارنده "اوراق اختیار فروش تبعی"

در صورتی که در " تاریخ اعمال " نماد معاملاتی سهم پایه بسته باشد، بورس " تاریخ اعمال " اوراق اختیار فروش تبعی را تا روز بازگشایی نماد معاملاتی سهم پایه به تعویق خواهد انداخت، مشروط به اینکه مدت تعویق حداکثر ۷ روز کاری گردد.

✓ کارمزد کارگزاران خریدار و فروشنده هر کدام ۰/۴ درصد بوده و از بابت هزینه ای نظارتی سازمان بورس و اوراق بهادار و هزینه اجرایی شرکت بورس معاف می باشد.
✓ ساعات معاملات ۹ الی ۱۳ بعدازظهر خواهد بود و فقط عرضه کننده مجاز به فروش است.
✓ خریدار نمیتواند بیش از تعداد سهام پایه‌ای که در اختیار دارد " اوراق اختیار فروش تبعی " خریداری نماید لذا تعداد " اوراق اختیار فروش تبعی " معتبر در پایان هر روز معاملاتی حداکثر میتواند معادل دارایی سهامدار در سهم پایه باشد.

✓ در صورتی که تعداد " اوراق اختیار فروش تبعی " تحت مالکیت سهامدار از تعداد سهم پایه تحت مالکیت وی در پایان روز بیشتر شود، " اوراق اختیار فروش تبعی " مازاد، باطل شده و عرضه کننده تعهدی در قبال آن نخواهد داشت.

✓ روش محاسبه قیمت فروش اوراق اختیار فروش تبعی در هر روز به صورت ذیل می باشد:
➤ قیمت فروش اوراق تبعی مساوی با قیمت اعمال منهای قیمت پایانی روز قبل ضرب در (۲۰ درصد به علاوه یک) ضرب در تعداد روزهای باقی مانده تا تاریخ اعمال تقسیم بر ۳۶۵.

مزایا:

✓ انتشار این اوراق موجب افزایش تقاضا برای سهام پایه و بازگشت اعتماد سرمایه گذاران به بازار خواهد بود.
✓ اوراق اختیار فروش تبعی به نظر می رسد که طوری طراحی شده است که حداقل بازده ۲۰٪ را پوشش دهد.
✓ حداقل بازدهی ۲۰٪ این مزیت را دارد که اگر قیمت سهام افزایش یافت لزومی برای تعهد سهامدار عمده وجود ندارد.
✓ سهامداران عمده دیگر برای حمایت از سهام هایشان لازم نیست که درصدی سهامداری خود در بورس افزایش دهد. بلکه با انتشار این اوراق می توانند ریسک سرمایه گذاری را پوشش داده و در عین حال از سهم خود حمایت نمایند.

معایب:

✓ این اوراق ، معاملات ثانویه نداشته و خریداران حق فروش مجدد این اوراق را ندارند.
✓ داشتن سقف خرید برای هر کد معاملاتی
✓ الزام داشتن سهم پایه در هنگام خرید این اوراق
فعالان بازار توصیه می شود برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت شرکت بورس اوراق بهادار تهران www.irbourse.com مراجعه نمایند .